

ROMÂNIA

CONSILIUL DE MONITORIZARE A IMPLEMENTĂRII CONVENȚIEI ONU PRIVIND DREPTURILE PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI

Autoritate autonomă sub control Parlamentar

Str. Nerva Traian nr. 3, sector 3, București; tel. +40 21 371 27 66; fax +40 21 371 27 58;
e-mail: secretariat@consiliuldemonitorizare.ro; web: www.consiliuldemonitorizare.ro

Nr. 1248/09.05.2023

APROB,
PREȘEDINTE

Dr. Emanuel Gabriel BOTNARIU

R A P O R T

privind vizita de monitorizare desfășurată la Centrul de Îngrijire și Asistență pentru
Persoane Adulte cu Dizabilități (CIA) "Dersca", jud. Botoșani

Sumar :

Prezentul raport, întocmit ca urmare a vizitei de monitorizare inopinate desfășurată la Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități (CIA) "Dersca", jud. Botoșani, efectuată în temeiul prevederilor art. 11 alin. (1) din Legea 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități este structurat în trei secțiuni, după cum urmează:

- I. Cadrul general și organizarea vizitei
- II. Constatările rezultate din vizita efectuată
- III. Recomandări

I. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Ordinul președintelui Consiliul de monitorizare nr. 100/20.04.2023 a fost dispusă efectuarea unei vizite de monitorizare la **Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități (CIA) "Dersca"**, jud. Botoșani, denumit în continuare „centru”.

Din echipa de vizită au făcut parte [redacted] inspector în cadrul Consiliului de monitorizare, în calitate de coordonator al echipei, [redacted] - expert independent și [redacted] - expert independent, reprezentanți ai societății civile.

II. Constatările rezultate în urma vizitei de monitorizare.

1. Descrierea serviciului social

Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități (CIA) "Dersca", județul Botoșani este instituție de tip rezidențial, fără personalitate juridică, destinată persoanelor adulte cu dizabilități, în subordinea Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani.

Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități (CIA) "Dersca", județul Botoșani (cod serviciu social 8790 CR-D-I), are o capacitate de 26 de locuri, la data vizitei fiind ocupate toate. Acesta funcționează în baza **licența de funcționare seria. LF nr. 0001490**, înregistrat la Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Persoanelor cu Dizabilități.

Este înființat și administrat de furnizorul DGASPC-Botoșani, deține proceduri de lucru și registre în conformitate cu legislația în vigoare.

Centrul dispune de:

- 4 dormitoare parter (prevăzute cu câte 3 paturi).
- 1 dormitor parter (prevăzute cu 2 paturi)
- 5 dormitoare la etaj (prevăzute cu 3 paturi)
- 1 dormitor la etaj (prevăzut cu 2 paturi)

Nu se respectă standardul privind suprafața alocată fiecărei persoane în dormitor, dormitoarele au 18,5 mp fiecare;

- 5 grupuri sanitare pentru beneficiari;
- 2 grupuri sanitare pentru personal;

Activitatea centrului se desfășoară într-o clădire cu regim de înălțime D+P+1, Pavilionul central (486 mp) structurat astfel:

Structura de personal a Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități (CIA) "Dersca", după cum urmează:

Denumirea funcției	Nr. posturi în statul de funcții	Posturi vacante
Șef centru	1	1
Medic de specialitate	0,5	0
Asistent social	0,5	0
Asistent medical	5	1
Psiholog	0,5	0
Infirmeri cu calificări în domeniu	7	2
Muncitor necalificat	1	1
Pedagog de recuperare	1	0
Referent	1	0
Fochist	1	0
Magaziner	1	0
Îngrijtori	1	0
Muncitori calificați bucătărie	3	0
Spălătoreasă	1	1

Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități (CIA) "Dersca" are vacant postul de șef centru, șeful de centru a fost numit cu dispoziția nr.2239/28.12.2017, exercitând funcția cu caracter temporar. Serviciile pentru sănătatea psihică sunt asigurate prin contract de colaborare, medicul angajat este cu specializarea „medicină de familie.,,.

2. Beneficiari

Toți beneficiarii, 12 bărbați și 14 femei, sunt persoane cu dizabilități încadrate în grad de handicap, respectiv 6 beneficiari încadrați în gradul de handicap Grav, 17 de beneficiari încadrați în gradul de handicap Accentuat și 3 beneficiari încadrați în gradul de handicap mediu/ușor. Persoanele adulte cu dizabilități sunt provenite din alte centre de plasament din cadrul DGASPC Botoșani.

Vârsta beneficiarilor:

0-18 ani	18-19 ani	20-29 ani	30-39 ani	40-49 ani	50-59 ani	60-69 ani	70-79 ani	80-89 ani	Peste 90 ani
0	0	4	15	5	2	0	0	0	0

Beneficiarii sunt persoane cu dizabilități încadrate în grad de handicap, după cum urmează:

- demisol :
 - cabinet ergoterapie,
 - cabinet medical,
 - spălătorie,
 - magazie lenjerie,
 - bucătărie
 - sală de mese.

- parter:
 - 4 dormitoare, hol/cameră de zi,
 - 3 grupuri sanitare beneficiari,
 - un grup sanitar pentru personal.

- etaj:
 - 5 dormitoare,
 - cameră de zi,
 - 3 grupuri sanitare pentru beneficiari.

- compartiment administrativ:
 - două birouri,
 - cabinet de psihologie și asistență socială,
 - magazie îmbrăcăminte/încălțăminte,
 - magazie alimente,
 - centrală termică,
 - grup sanitar.

- clădiri anexe:
 - cabină portar,
 - beci pentru alimente,
 - magazie pentru lemne,
 - magazie diverse,
 - curte și parc,
 - foișor,
 - capelă pentru desfășurarea activităților religioase.

Centrul dispune de centrală termică pe combustibil solid -lemn, care funcționează în paralel, în funcție de necesitate. Acestea sunt instalate într-o anexă separată în curtea centrului.

Băile sunt racordate la apa rece și caldă - permanent. Apa caldă este asigurată de boilerul din camera centralei termice, de capacitate -1000 l. Apa rece este asigurată de la rețeaua publică.

Centrul vizitat este localizat în comuna Dersca, Jud. Botoșani, aflat în subordinea DGASPC Botoșani. Clădirea demisol+parter+1etaj este accesibilă, permite mobilitatea beneficiarilor atât în interiorul său cât și în exterior. Sala de mese se află într-un spațiu tip demisol, cu acces din exterior pe scări, fără rampă și mână curentă, beneficiarii coboară din dormitoare, la masă, pe o scară circulară, care nu este dotată cu suport de "mână curentă". Clădirea mai are în componență clădiri anexe (sală de activități, capelă) și clădiri administrative (cameră de pază, clădire birouri, birou șef centru, asistent social, referent, spațiu depozitare alimente, spațiu pentru centrală).

Un aspect important de precizat este faptul că se pot accesa alte 6 spații, doar cu trecere prin sala de mese, respectiv la: 1.cabinetul medical, 2.biroul de ergoterapie, 3.izolatorul, 4.sala de duș, 5.bucătăria, 6.dormitoare (de la parter+etajul 1). Tot în sala de mese se regăsește și spațiul pentru depozitare materiale de curățenie bloc alimentar și materiale pentru curățenie sala de mese, ambele într-un spațiu tip dulap de PAL. Clădirea nu este dotată cu lift.

Au fost identificate o serie de elemente care pot îngreuna drepturile beneficiarilor, precum și elemente necorespunzătoare:

- Rampa de acces în clădire neconformă;
- Nici o baie nu este dotată cu elemente care să permită accesibilitatea beneficiarilor, toaletele nu au elemente de susținere;
- Pe culoarele, atât cele de la parter cât și cele de la etaj, nu există suport de "mână curentă";
- Accesul la între spații se face prin alte spații (ex. accesul la duș se face cu trecere prin sala de mese, accesul la cabinetul medical se face tot cu trecere prin sala de mese);
- Spațiile de la dușuri nu sunt dotate cu suport de "mână curentă";
- Intrarea, precum și ieșirea de la duș se face prin sala de mese.

La intrarea principală în centru există rampă specială pentru persoane cu afecțiuni motorii, dar este inaccesibilă (foto nr. 3), iar la spațiile interioare există praguri care îngreunează deplasarea beneficiarilor.

Tipul de dizabilități:

Fizic	Somatic	Auditiv	Vizual	Mintal	Neuropsihic	Asociat	HIV/SIDA	Boli rare	Surdocecitate
0	1	0	0	22	1	2	0	0	0

Gradul de handicap:

Grav cu asistent personal	Grav	Accentuat	Mediu/ușor
0	6	17	3

3. Respectarea drepturilor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități (denumită în continuare CDPD)

a) Accesibilitate, mobilitate personală, libertatea de expresie și opinie și accesul la informație (art. 9, 20, 21 din CDPD)

Art. 9 Accesibilitatea

Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități (CIA) "Dersca", este situat în comuna Dersca, strada Fabricii, nr.216, jud. Botoșani, adresă care, la momentul vizitei, nu se regăsea în adresa siteului DGASPC:

„ADRESA - NR. TELEFON:.... com. Dersca, str. 191 nr.11, Stăucești, jud. Botoșani.,,

Centrul se află la o distanță de aproximativ 3 km față de primăria comunei, cu acces la mijloacele de transport în comun. Deplasarea beneficiarilor se face cu ajutorul mașinilor din cadrul DGASPC, în urma unui „referat necesar”, ceea ce îngreunează accesul beneficiarilor la comunitate. **Centrul nu dispune de o mașină proprie.** Din discuțiile purtate cu personalul centrului, șeful de serviciu și alți angajați folosesc uneori mașinile proprii când se impune deplasarea unor beneficiari la medic, la biserică, la cumpărături sau unde mai solicită aceștia. Transportul către obiective turistice sau pentru alte activități se face cu mașina de serviciu a DGASPC-ului) (foto nr. 1, foto nr. 2).

Foto nr. 1

Foto nr. 2

Accesul între niveluri se face pe scările interioare.

Drept parțial respectat.

Art. 20 Mobilitatea personală

Beneficiarilor le sunt asigurate mijloacele necesare mobilității în exteriorul centrului.

Autoturismul este pus la dispoziția centrului de către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani, nu există un autoturism destinat doar centrului.

Drept parțial respectat.

Art. 21 Libertatea de expresie și opinie și accesul la informație

Materiale informative și Drepturile beneficiarilor, orarul zilnic, programul meselor, meniul, sunt afișate (în sala de mese).

Informarea acestora se realizează în principal prin intermediul personalului într-un limbaj adaptat/ușor de înțeles de către ei. La parter și etaj se află dormitoare și există câte o sală destinată desfășurării de activități, care sunt fiecare dotate cu televizor, însă nu toate sunt funcționale. Majoritatea beneficiarilor din centru au capacitatea de a purta discuții. (foto nr. 9, foto nr. 10).

Foto nr. 9

Foto nr. 10

PROGRAM SĂPTĂMÂNAL DE SPĂLAT RUFЕ BENEFICIARI		
Luni	Pijamale Femei și bărbați	Diverse
Marti	Haine Femei	Diverse
Miercuri	Haine Bărbați	Diverse
Joi	Lenjerie	Diverse
Vineri	Haine Femei	Diverse
Sambătă	Haine Bărbați	Diverse

În toate spațiile centrului nu sunt prevăzute sisteme de accesibilizare tip “mână curentă” (foto nr. 4, foto nr. 5).

Nu există lift sau dispozitive de deplasare pe verticală.

Foto nr. 3

Foto nr. 4

Foto nr. 5

Grupurile sanitare nu sunt prevăzute cu sisteme pentru persoanele cu dizabilități - bară de susținere, iar dușurile nu sunt accesibilizate cu bara de susținere (foto nr. 6, foto nr. 7).

Foto nr. 6

Foto nr. 7

În centru nu sunt beneficiari utilizatori de fotoliu rulant, centrul nu are în dotare acest tip de dispozitive asistive iar, din declarațiile angajaților, „dacă ar fi necesare s-ar procura,, (foto nr.8)

Foto nr. 8

Beneficiarii au acces atât în spațiile interioare cât și în cele exterioare.

Centrul este situat la iesirea din sat, beneficiarii având acces la informații și serviciile disponibile în comunitatea rurală și acces greu în comunitatea urbană.

Drept parțial respectat

b) Recunoaștere egală în fața legii și accesul la justiție (art. 12 și art. 13 CDPD)

Art. 12 Recunoaștere egală în fața legii

Din analiza documentelor și a dosarelor s-a constatat că toți cei 26 de beneficiari au acte de identitate valabile și doar un beneficiar este sub interdicție, conform declarațiilor angajaților.

La nivelul Centrului sunt întocmite procedurile prevăzute de legislația în vigoare (standardele minime de calitate). De asemenea, există registrul de evidență a sesizărilor și reclamațiilor cât și registrul de evidență a cazurilor de abuz, de neglijență și discriminare, există cutia de sesizări și reclamații (Foto nr.11).

Foto 11

Drept respectat.

Art. 13 Accesul la justiție

Asistența juridică este oferită beneficiarilor prin serviciul juridic al DGASPC Botoșani. Nu există pe rol dosare în cauze de natură penală sau civilă cu privire la beneficiari.

Dacă este cazul și beneficiarii doresc, se apelează la servicii din cadrul DGASPC Botoșani.

Drept respectat.

- c) Libertatea și siguranța persoanei, nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman ori degradant, nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului, protejarea integrității persoanei (art. 14, 15, 16, 17 din CDPD)

Art. 14 Libertatea și siguranța persoanei

Centrul deține avize de funcționare.

Centrul NU este prevăzut cu mijloace de supraveghere video (foto nr. 11, foto nr. 12) și cu pază asigurată de personal calificat în pază și protecție.

Foto nr. 12

Foto nr. 13

Nu au fost identificate elemente care ar putea indica faptul că beneficiarii sunt supuși unor tratamente inumane sau degradante. În centru există o cameră cu rol de izolator, dar nu este folosită. Centrul nu este dotat cu sistem de supraveghere video a spațiilor comune.

Pentru situațiile de conflict se apelează la serviciul de urgență 112.

Drept parțial respectat.

Art. 15 Nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman ori degradant

În urma vizitei de monitorizare nu au fost identificate elemente care ar putea indica faptul că beneficiarilor li se aplică pedepse, tratamente inumane sau degradante.

Din discuțiile cu personalul și prin observații, echipa de monitorizare a constatat că aceștia nu sunt conționați. Situațiile de conflict sunt gestionate de către personalul aflat pe tură. În cazul în care aceștia nu pot gestiona situația prin mediere, consiliere sau îndepărtarea agresorului, se contactează serviciul de urgență 112, conform procedurii.

Drept respectat.

Art. 16 Nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului

Echipa de monitorizare nu a identificat elemente care ar putea indica faptul că beneficiarii au fost exploatați sau au fost supuși unor acte de violență sau abuz.

S-a constatat existența unui registru de evidență pentru sesizări și reclamații, în care este consemnată fiecare deschidere a cutiei de sesizări, care se face conform procedurii de la nivelul centrului. Nu sunt sesizări scrise, conform registrului de evidență.

Drept respectat.

Art. 17 Protejarea integrității persoanei

Pe parcursul vizitei de monitorizare nu au fost identificate aspecte care ar putea să pună în pericol viața și integritatea corporală a beneficiarilor.

Drept respectat.

- d) Libertatea de mișcare și cetățenia, viață independentă și integrare în comunitate, (art. 18, 19 din CDPD), abilitare și reabilitare, participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport (art.26, 30 din CCPD)

Art. 18 Libertatea de mișcare și cetățenia

La data vizitei de monitorizare toți beneficiarii aveau emise acte de identitate valabile (Certificat de naștere, Carte de identitate și Certificat de încadrare într-un grad de handicap).

În urma vizitei de monitorizare s-au constatat o serie de aspecte:

- întreaga activitate este desfășurată în centru;
- fiecare beneficiar are întocmit un Plan personalizat, acesta este completat de către echipa multidisciplinară formată din: psiholog, medic, kinetoterapeut, asistent social, managerul de caz.
- activitățile organizate respectă o anumită rutină (activități prevăzute în programul zilnic, planificate pe ore) ce are în vedere: activități zilnice de formare și deprindere a abilităților de autonomie personală, autoservire, îngrijire personală, servirea mesei, servicii medicale, igiena spațiului de locuit, activități de recuperare, terapie ocupațională, consiliere psihologică, jocuri sportive și de relaxare, educație pentru sănătate, etc.
- centrul este dotat cu un cabinet de ergoterapie nivel mediu utilizat. Din analiza dosarelor și a discuțiilor avute cu beneficiarii, s-a constatat că sunt organizate activități de abilitare și reabilitare raportate la necesitățile fiecărui beneficiar în parte.
- sunt organizate activități de recreere, beneficiarii vizitează comunitatea (plimbări în comunitate, interacțiuni cu localnicii, biserică, etc.)

Drept respectat.

Art. 19 Viață independentă și integrare în comunitate

Personalul centrului încearcă, acolo unde este posibil, consilierea vocațională, însă la momentul vizitei nu s-au găsit întocmite planuri de integrare/consiliere vocațională, evaluare/orientare profesională și nici planuri cu ieșiri în comunitate.

Evaluarea psihologică a beneficiarilor din centru nu se face conform unui tipizat standardizat în proceduri, evaluarea psihologică conține dezvoltarea intelectuală, dar nu este identificat temperamentul și aptitudinile individuale, așadar nu se poate face orientarea vocațională fără identificarea aptitudinilor individuale ale beneficiarilor.

Pe lângă identificarea nevoilor beneficiarilor este necesară evaluarea particularităților personalității acestora (temperament, caracter, aptitudini) și dorințele/expectațiile individuale în vederea reinsertiei sociale sau a dezinstituționalizării.

Drept parțial respectat.

Art. 26 Abilitare și reabilitare

Din analiza documentelor puse la dispoziția echipei de monitorizare de către personalul centrului a reieșit faptul că nu există afișat un program zilnic de activități care include planificarea activităților de îngrijire personală, servirea mesei, administrarea tratamentului, igienizare, informare și consiliere cu privire la drepturile și facilitățile sociale, abilitare și reabilitare, îngrijire și asistență, activități de menținere/dezvoltare a deprinderilor de viață independentă. Persoanele cu dizabilități au dreptul la un standard de viață adecvat. Acesta include, dar nu se limitează la hrană adecvată, îmbrăcăminte adecvată, locuință adecvată, statul având obligația de a îmbunătăți continuu condițiile de trai.

Hrana este preparată în cadrul centrului, în bucătăria proprie, având 3 bucătari. Centrul este dotat cu o sală de mese. Sala de mese în care se servește hrana reprezintă și spațiu de trecere/spațiu de acces către alte 6 spații (1.cabinetul medical, 2.biroul de energoterapie, 3.izolatorul, 4.sala de duș, 5.bucătăria , 6. dormitoare (de la parter+etajul 1), precum și spațiu de depozitare pentru materiale de curățenie necesare bucătăriei.

Sala de mese nu este dotată cu dispozitive necesare încălzirii hranei sau pregătirii de băuturi calde pentru beneficiari.

Probele de alimente sunt depozitate în bucătăria centrului, într-un frigider destinat pentru acest aspect.

Cu privire la **dreptul la o locuință adecvată s-au constatat următoarele:**

În unele camere există un număr prea mare de paturi raportat la necesarul de spațiu pentru fiecare beneficiar (3 sau 4 paturi/dormitor);

- camerele sunt dotate cu mobilier de depozitare a lucrurilor personale;

- mobilierul prezintă un grad înaintat de uzură;
- beneficiarii au la dispoziție obiecte de igienă, acestea fiind depozitate în dulapurile/noptierele personale.

Cu privire la îmbrăcăminte, centrul asigură haine adecvate anotimpului. În timpul vizitei s-a constatat că beneficiarii au îmbrăcăminte proprie/ individualizată, hainele sunt depozitate în dulapul presonal al beneficiarilor, fiecare dintre ei având cheie la dulapul propriu. (foto nr. 14, foto nr. 15, foto nr. 16).

Foto nr. 14

Foto nr. 15

Foto nr. 16

În dosarele beneficiarilor există documente relevante (Cerificate de încadrare în grad de handicap reactualizate, Anchete Sociale, Rapoarte de Evaluare, Planuri de Abilitare și Reabilitare, documente medicale, documente relevante în ceea ce privește menținerea legăturii cu familiile beneficiarilor, acolo unde acest lucru este posibil -bilete de voie, adrese către instituții precum DGASPC, spitale etc., documente medicale).

Nu sunt aplicate tehnici de contenționare la nivelul centrului, diversele probleme de comportament ale beneficiarilor fiind tratate prin metode (uneori religioase) prin care să se asigure ieșirea din criză și liniștirea beneficiarului. (foto nr. 17, foto nr. 18).

Foto nr. 17

Foto nr. 18

Beneficiarii sunt antrenați zilnic în activități de tip recreere/ socializare și petrecere a timpului liber, în funcție de capacitatea lor de înțelegere, de abilități sau de preferințe. Activitățile, printre care și activități hand made sunt planificate și susținute de către un ergoterapeut, (foto nr. 19, foto nr. 20).

Foto nr. 19

Foto nr. 20

Beneficiarii desfășoară frecvent activități în aer liber.

Foto nr. 21

Foto nr. 22

Foto nr. 23

Atmosfera în centrul Dersca este una specifică persoanelor instituționalizate pe toată perioada vieții, cu relații de atașament vizibile față de sistem.

Echipa multidisciplinară este constituită conform standardelor. Aceasta este formată din: manager de caz - asistent social, psiholog, asistent medical și medicul- din cadrul centrului.

Din analiza dosarelor a reieșit că beneficiarii sunt evaluați periodic. Dosarele sociale ale beneficiarilor sunt complete. Acestea cuprind documentele de identitate, certificatul de încadrare într-un grad de handicap, contractul de prestări servicii, anchete sociale, fișe psihologice, etc.

Centrul are angajat psiholog. Acesta se întâlnește cu fiecare beneficiar pentru evaluare și consiliere psihologică, dar nu există un cabinet psihologic. **Consilierea se realizează în biroul comun, atunci când nu este ocupat de asistentul social.**

Echipa de monitorizare a identificat fișele de evaluare psihologică ale beneficiarilor, plan de consiliere, fișe de consiliere psihologică.

Atât psihologul, cât și ergoterapeut desfășoară activități cu beneficiarii pentru dezvoltarea deprinderilor de viață independentă, pentru însușirea și păstrarea igienei corporale, pentru însușirea și respectarea unor reguli minimale de comportament în grup etc.

Drept parțial respectat.

Art. 30 Participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport

Curtea are spațiu suficient de mare, aceasta este amenajată astfel încât beneficiarii să poată desfășura activități în scop recreativ și este dotată cu mobilier de grădină (foișor, băncuțe, leagăne), (foto nr. 24, foto nr. 25) .

Foto nr. 24

Foto nr. 25

Din discuțiile purtate cu beneficiarii și personalul centrului a reieșit faptul că beneficiarii participă frecvent și la slujbele religioase din sat, biserica se implică în ajutarea persoanelor cu dizabilități, merg la plimbare prin localitate și în afara acesteia

Drept parțial respectat.

e) Dreptul la viață personală, respectul pentru cămin și familie (art. 22, 23 din CDPD)

Art. 22 Dreptul la viață personală

Beneficiarilor le este asigurată confidențialitatea datelor cu caracter personal, medical și de reabilitare, conform procedurii prevăzută de legislația în vigoare.

Cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal, la nivelul centrului este întocmită procedura prevăzută de legislație în vederea asigurării confidențialității datelor cu caracter personal, datelor medicale și de reabilitare. În dosarele beneficiarilor au fost identificate acorduri privind folosirea datelor cu caracter personal. Centrul nu are numit un responsabil cu protecția datelor.

Este încălcat dreptul la intimitate în incinta toaletelor, acestea nefiind dotate cu uși. Ușile toaletelor sunt reprezentate de "o perdea din plastic" care nu asigură intimitatea în spațiul destinat efectuării nevoilor biologice. (foto nr. 26)

Foto 26

Nu există situații și cereri pentru dezinstituționalizare.

Drept parțial respectat.

Art. 23 Respectul pentru cămin și familie

Conform discuțiilor personalul centrului arată că se asigură, acolo unde este posibil, menținerea legăturii și contactul cu familia restrânsă sau extinsă, crearea și menținerea relațiilor personale ale beneficiarilor cu părinții, rudele, ori alte persoane față de care aceștia au dezvoltat legături de atașament. În dosarele sociale nu au fost identificate documente care atestă menținerea legăturii cu familia sau alte persoane apropiate.

Din discuțiile avute cu personalul din centru reiese faptul că nu a fost necesară /solicitată cameră intimă, deși aceasta există. Conform discuțiilor, există două cupluri nedeclarate.

Camera intimă deși există(foto 27), aceasta este situată necorepunzător, deoarece accesul la aceasta se face prin dormitorul care deservește 3 beneficiari, astfel un spațiu destinat vieții intime, este situat în interiorul/în cadrul unui alt spațiu, cu destinația de dormitor al beneficiarilor.

Foto nr. 27

Drept parțial respectat

f) Educație (art. 24 CDPD)

Niciunul dintre beneficiari nu urmează un program educațional, dat fiind vârsta și încadrarea în grad de handicap, 6 dintre aceștia au studii gimnaziale (dar nu toți știu să scrie și să citească).

Drept nerespectat.

g) Sănătate (art. 25 din CDPD)

Cu privire la accesul la servicii de sănătate, toți beneficiarii sunt înscriși la medicul de familie din centru. Anual le sunt efectuate analizele obligatorii, iar la nevoie sunt efectuate analize specifice simptomatologiei stării de sănătate a beneficiarului în cauză. Documente referitoare la analizele efectuate se regăsesc la dosarul beneficiarilor (buletine de analiză).

În urma analizei dosarelor s-a constatat că din 26 de beneficiari, 18 dintre aceștia sunt încadrați în grad de handicap PERMANENT, iar pentru ceilalți 8 beneficiari, sunt necesare reevaluări periodice la Comisia de evaluare privitor la încadrearea într-un grad de handicap, 1 beneficiară având termen în aprilie 2023, dar pentru care nu s-a efectuat și transmis dosarul de reevaluare a gradului de handicap.

În centru există un cabinet de consultații în care sunt depozitate corespunzător medicamentele, într-un dulap încuiat, etichetat și la care au acces doar angajații.

Toți cei 26 de beneficiari sunt sub tratament neuropsihiatric. Beneficiarelor li se administrează anticoncepționale, acesta fiind administrat exclusiv de către asistentul medical/medic. O beneficiară urmează tratament pentru epilepsie. Centrul nu are încheiat un contract cu un medic psihiatru, accesul la medicul psihiatru se face prin bilet de trimitere emis de către medicul centrului, către medicul specialist.

Medicația necesară fiecărui beneficiar este consemnată în dosarul medical al beneficiarilor, unde sunt trecute o serie de informații privind tratamentul acordat, documentele fiind parafate de medicul centrului.

Pentru orice fel de situație medicală care depășește competența medicului centrului, se apelează la serviciul de urgență 112.

Conform discuțiilor purtate, beneficiarii au acces la serviciile stomatologie, pe baza de programare la un medic stomatolog din Botoșani. În dosarele medicale ale acestora nu s-au găsit specificații referitoare la intervențiile stomatologice.

Deplasările la spital în caz de necesitate se efectuează cu autoturism (funcție de disponibilitate) din cadrul DGASPC Botoșani, în urma solicitărilor efectuate prin

intermediul șefului de centru, către conducerea DGASPC Botoșani. Centrul nu deține un autoturism care să deservească nevoile de transport ale serviciului.

Centrul beneficiază de cabinet medical care asigură asistența medicală, permanent. Sunt respectate regimul medicamentelor psihotrope (sunt administrate de asistentul medical, la recomandarea medicului psihiatru și sunt încuiate în cabinetul medical) (foto nr. 27, foto nr. 28, foto nr. 29).

Foto nr. 27

Foto nr. 28

Foto nr. 29

Drept respectat

h) Munca și încadrarea în câmpul muncii (art.27 din CDPD)

La data efectuării vizitei de monitorizare, nici unul dintre beneficiarii centrului nu este încadrat în câmpul muncii. Se menționează faptul că pentru beneficiari se NU efectuează evaluare vocațională, iar două dintre beneficiare doresc să lucreze, dar nu s-au găsit acte care să ateste dorința beneficiarelor și nici intervenția vocațională. Din declarațiile șefului de centru o mică parte dintre beneficiari lucrează ocazional la localnicii din comunitate, aceștia retribuiindu-i financiar sau sub alte forme.

Drept nerespectat.

i) Standarde de viață și protecție socială adecvate (art.28 din CDPD)

Centrul funcționează într-o clădire, monument istoric, cu dependințe. Spațiile atât interioare cât și exterioare nu sunt întreținute.

Confortul termic și apa caldă menajeră sunt asigurate de centrala termică proprie (foto 30).

Clădirea este iluminată natural și artificial.

Unele dormitoare dispun de televizor, paturi cu saltele, noptiere în care se află obiecte personale ale beneficiarilor și dulapuri ce conțin articole de îmbrăcăminte. Obiectele de cazarmament sunt uzate, unele murdare. La data vizitei centrul avea o igienă precară, covoarele din spațiul comun erau murdare și pereții necesitau igienizare.

Mobilierul dormitoarelor este minimalist (pat, dulap, noptiere), cu urme de uzură, (foto nr. 31, fot nr. 32, foto nr. 33).

Foto nr. 30

Foto nr. 31

Foto nr. 32

Foto nr. 33

Beneficiarii au posibilitatea de a personaliza dormitoare (foto nr. 34, foto nr. 35, foto nr. 36, foto nr. 37).

Foto nr. 34

Foto nr. 35

Foto nr. 36

Foto nr. 37

Din construcție, dormitoare (nu au grup sanitar propriu, iar grupurile sanitare existente, unele nu sunt prevăzute cu ușă de acces, intimitatea e „asigurată”, de o perdea improvizată pe post de ușă. Grupurile sanitare nu asigură intimitatea beneficiarilor (foto nr. 38, foto nr. 39, foto nr. 40)

Foto nr. 38

Foto nr. 39

Foto nr. 40

Centrul dispune de sală de mese, bucătărie și magazie de alimente. Spațiile de păstrare, depozitare a alimentelor și servirea mesei sunt amenajate corespunzător.

Bucătăria aflată demisol este utilată (foto nr. 41, foto nr. 42, foto nr. 43), igiena bucătăriei era asigurată și cu ajutorul beneficiarilor. Hrana din centru este preparată în bucătăria proprie.

Foto 41

Foto 42

Foto 43

Hrana este preparată în cadrul centrului, în bucătăria proprie, având 3 bucătari. Centrul este dotat cu o sală de mese. Sala de mese în care se servește hrana reprezintă și spațiu de trecere/spațiu de acces către alte 6 spații (1.cabinetul medical, 2.biroul de energoterapie, 3.izolatorul, 4.sala de duș, 5.bucătăria , 6. dormitoare (de la parter+etajul 1), precum și spațiu de depozitare pentru materiale de curățenie necesare bucătăriei.

Sala de mese nu este dotată cu dispozitive necesare încălzirii hranei sau pregătirii de băuturi calde pentru beneficiari. (foto nr.44)

Foto nr.44

Probele de alimente sunt depozitate în bucătăria centrului, într-un frigider destinat pentru acest aspect.

Există probe zilnice cu alimentele din meniul servit, etichetate cu data prelevării. Acestea sunt păstrate într-un frigider separat de celelalte alimente (foto nr. 44, foto nr. 45, foto nr.46.)

Foto nr. 44

Foto nr. 45

Foto nr.46

Magaziile de alimente sunt prevăzute cu rafturi, iar alimentele sunt așezate pe sortimente și etichetate cu termenul de valabilitate. Nu au fost identificate alimente cu termenul de valabilitate depășit.

Magaziile și spațiile pentru păstrarea alimentelor sunt igienizate și curate. Alimentele sunt etichetate cu termen de garanție .

Centrul are o spălătorie aflată într-o anexă nu se respectă circuitului de sortare și spălare a îmbrăcăminte și a lenjeriilor. Rufe se spală în aceleași mașini cu lenjeria și se usucă în curtea centrului.

Există un contract de prestări servicii de dezinsecție, dezinfecție și deratizare, în luna februarie-2023 s-a efectuat dezinsecția, dezinfecția și deratizarea. La data vizitei nu au fost observate insecte în centru.

Magaziile și spațiile de depozitare a cazarmamentului și a obiectelor de îmbrăcăminte sunt etichetate. Materialele de igienă personală și de curățenie sunt încuiate pentru a evita evenimente traumatice (ingerarea a substanțelor pentru curățenie).

Drept parțial respectat.

Art. 29 Participarea la viața politică și publică

Beneficiarilor le este asigurat dreptul la vot. Dacă doresc pot merge la secția de votare ori de câte ori este cazul pentru a-și exercita acest drept. La ultimul scrutin beneficiarii s-au deplasat la secțiile de votare.

Drept respectat.

j) Gestionarea la nivelul centrului a situației epidemiologice actuale - Situații de risc și urgențe umanitare (art. 11 CDPD)

Nu există situații de incidență din sfera art. 11 CDPD.

Drept respectat.

4. Situația deceselor

În ultimii doi ani nu au fost înregistrate decese.

Centrul deține procedură de notificare a Consiliului de monitorizare pentru fiecare deces.

Drept respectat.

III. Recomandări

Având în vedere cele constatate în urma vizitei pe care am efectuat-o la **Centrul de Îngrijire și Asistență pentru Persoane Adulte cu Dizabilități (CIA) "Dersca"**, jud. Botoșani, echipa de monitorizare formulează următoarele recomandări pentru respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități, astfel cum sunt prevăzute de CDPD:

Accesibilitate, mobilitate personală, libertatea de expresie și opinie și accesul la informație (art. 9, 20, 21 din CDPD)

Art. 9 Accesibilitatea

1. Revizuirea site-ului Dgaspc cu indicații/harta precisă cu adresa centrului.
2. Accesibilizarea spațiilor comune și a băilor cu suport de tip "mâna curentă".
3. Accesibilizarea scării de acces dintre nivelurile centrului cu suport de tip "mâna curentă".
4. Contruirea unei rampe de acces conform standardelor.
5. Asigurarea unui sistem de deplasare pe verticală.

Art. 20 Mobilitatea personală

1. Dotarea centrului cu autoturism accesibilizat nevoilor beneficiarilor.

d) Libertatea de mișcare și cetățenia, viață independentă și integrare în comunitate, (art. 18, 19 din CDPD), abilitare și reabilitare, participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport (art.26, 30 din CCPD)

Art. 19 Viață independentă și integrarea în comunitate

- 1.Elaborarea unei proceduri de evaluare psihologică cu scopul de orientare vocațională a fiecărui beneficiar în parte în colaborare cu personalul de specialitate din cadrul DGASPC Botoșani.
- 2.Procurarea instrumentelor necesare evaluării psihologice.
- 3.Pregătirea și formarea continuă a personalului cu specialiști din cadrul instituțiilor acreditate.
- 4.Identificarea nevoilor cognitive ale beneficiarilor, evaluarea particularităților personalității acestora (temperament, caracter, aptitudini) și dorințele/expectanțele individuale în vederea reinserției sociale pentru pregătirea dezinstituționalizării.
- 5.Identificarea și dobândirea de aptitudini personale.

Art. 26 Abilitare și reabilitare

1. Dotarea centrului cu mobilier corespunzător;

2. Diversificarea activităților culturale și recreative.
3. Ocuparea funcțiilor vacante din organigrama centrului.

Art. 19 Viață independentă și integrare în comunitate

1. 26 Înființarea unui cabinet psihologic dotat corespunzător.
2. 26 Reevaluarea beneficiarilor și identificarea unor servicii adecvate nevoilor individuale.

Art. 24 Educație (CDPD)

1. Înscrierea beneficiarilor cu potențial la cursuri profesionale.

Art. 27 Munca și încadrarea în câmpul muncii

1. Reevaluarea tuturor beneficiarilor în vederea integrării în muncă.

Art. 28 CDPD Standarde de viață și de protecție socială adecvate

1. Reparații și igienizări în tot centru.
2. Identificarea împreună cu DGASPC Botoșani a unei soluții în vederea înlocuirii în totalitate a mobilierului din dormitoare și spațiile comune.
3. Reorganizarea și recompartimentarea corespunzătoare a tuturor spațiilor din centru și anexe.

În respectarea prevederilor art. 14 alin. (6) și alin. (7) din Legea nr 8/20216 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, cu modificările și completările ulterioare, instituția vizitată are obligația de a comunica Consiliului de Monitorizare, în termen de 30 de zile, un răspuns motivat de privind recomandările și măsurile dispuse. Raportul de vizită și răspunsul motivat sunt publice și se afișază pe pagina de internet a instituției vizitate, pe cea a autorității publice în subordinea și coordonarea căreia se află aceasta, precum și pe cea a Consiliului de Monitorizare, cu excepția datelor personale.

Prezentul raport are inserate fotografii din care rezultă cele consemnate în acesta.

Restul planșelor și a înregistrărilor nu se fac publice, acestea rămân îndosariate la sediul Consiliului de Monitorizare spre consultare în condițiile legii.

Inspector de monitorizare -

Expert independent -

Expert independent